

Тетяна Гудзь,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри конституційного та міжнародного права

Харківського національного університету внутрішніх справ

УДК 342.55

Основи організації та діяльності муніципальної поліції у зарубіжних країнах: територіальні й матеріально-фінансові аспекти

Сучасні уявлення про роль і місце муніципальної поліції в системі органів публічної влади зазнають суттєвих змін. Вони пов'язані із спробою перетворити поліцію на орган соціального обслуговування населення. При цьому переважає ситуація, за якої місцеві поліцейські органи мають функціонувати у режимі «сил першочергового реагування» на запити населення і максимально бути наближені до місцевих умов. Як свідчить зарубіжний досвід, важлива роль у вирішенні даних питань належить місцевим правоохоронним органам – муніципальній поліції, яка діє за рахунок місцевих бюджетів і на чітко визначеній території.

В рамках реформування правоохоронних органів України планується, що муніципальна поліція спочатку буде створена в містах, здатних її фінансувати. Крім того, концепція реформування територіальної організації публічної влади передбачає поширення діяльності зазначених підрозділів на території сіл, селищ або

міст. Разом з тим, існуючий досвід створення та діяльності муніципальної поліції (місцевої міліції) в Україні свідчить про наявність проблем як територіальних меж їхньої діяльності, так і матеріально-фінансового забезпечення її підрозділів, що є перешкодою розвитку цього інституту. Саме відсутність у національному законодавстві належного урегулювання даних питань визначає необхідність вивчення територіальних і матеріально-фінансових основ як організації, так і діяльності муніципальної поліції зарубіжних країн на сучасному етапі.

Окремі аспекти означеної проблематики досліджували такі зарубіжні та вітчизняні науковці, як: М. В. Білоконь, Є. В. Болотіна, А. В. Губанов, Н. П. Матюхіна, М. Я. Петренко, О. С. Проневич, А. В. Сергєєв. Проте їх роботи присвячені здебільшого проблемам правового статусу та організації роботи муніципальної поліції, а територіальні та матеріально-фінансові основи їх організації та

діяльності аналізувалися лише побіжно.

Для належного функціонування муніципальної поліції важливе значення, окрім правових основ, мають територіальні та матеріально-фінансові основи організації та діяльності, які безумовно пов'язані з відповідними основами місцевого самоврядування. Адже саме органи місцевого самоврядування створюють та фінансують діяльність відповідних підрозділів муніципальної поліції, яка діє на території відповідного муніципального утворення.

У системі муніципального права будь-якої держави інститут фінансової основи місцевого самоврядування займає особливе місце. Це пов'язано з тим, що проблема місцевих фінансів є найбільш складною проблемою розвитку місцевого самоврядування. Наявність у територіальній громаді фінансових ресурсів, достатніх для вирішення питань місцевого значення, значною мірою визначає реальність місцевого самоврядування у тій чи іншій країні [1, с. 155]. Фінансові ресурси територіальної громади включають: а) кошти місцевого бюджету; б) позабюджетні кошти місцевого самоврядування; в) кошти комунальних підприємств [2, с. 26]; г) кошти, що мобілізуються на фінансовому ринку [3, с. 103].

Питання організації влади у державі нерозривно пов'язані з його територіальним устроєм, адже функціонування органів державної влади й органів місцевого самоврядування здійснюються у межах адміністративно-територіальних одиниць, на які поділяється територія держави. Проте, у деяких країнах межі поліцейських округів не співпадають з адміністративно-територіальним поділом.

Основна мета поділу держави на відповідні адміністративні одиниці – намагання знайти найбільш зручну і ефективну систему державного управління, яка б у найбільшому ступені відповідала потребам населення даного регіону [4, с. 74]. Разом із тим, право на здійснення місцевого

самоврядування має будь-яка територіальна громада, тобто населення будь-якого села, селища, міста незалежно від чисельності населення, наявності необхідних матеріальних і фінансових ресурсів або інших чинників [1, с. 175].

Певні особливості мають територіальні основи організації та діяльності муніципальної поліції у США. Так, у США відсутні будь-які єдині для всіх штатів принципи адміністративно-територіального поділу, організації і функціонування місцевих органів. Американці проживають у досить різних за чисельністю та функціями населених пунктах. Розмір населеного пункту залежно від кількості жителів визначає як види надаваних послуг, так і спосіб життя. У США більшість дрібних населених пунктів не можуть утримувати власні поліцейські служби. Тому досить часто такі поселення об'єднуються із сусідніми для спільної організації цих служб або укладають договір про надання послуг з владою штату або округу [5, с. 8].

Місцева поліція підпорядковується тільки місцевим органам, її повноваження поширюються тільки на відповідне графство або іншу місцеву одиницю. Традиційним повноваженням мера міста є здійснення контролю за діяльністю муніципальної поліції. Водночас фактично й неформально у цій країні склалася система, яка забезпечує підпорядкування територіальних формувань федеральному уряду [6, с. 433].

Слід відзначити, що децентралізація поліції зумовлена й економічними причинами. Розподіл витрат на поліцейські сили між центральним урядом і муніципальними адміністраціями сприяє економії та раціоналізації використання їх бюджетів. У деяких країнах на місцеву владу загалом покладається більша частина витрат на підтримання правопорядку. Так, у США, скажімо, вона виділяє близько 90% усіх витрат [7, с. 13].

Великобританія – унітарна держава, але традиційно межі поліцей-

ських округів не співпадають з адміністративно-територіальним поділом. Території Англії, Уельсу та Шотландії поділені на зони, й на цій основі будується управління місцевими поліцейськими загонами. У випадках, коли кордони зони співпадають з графством або містом-графством, поліцейська служба в зоні знаходиться у віданні муніципальних рад цих адміністративно-територіальних одиниць [8, с. 75]. Тому можливе існування одного головного констебля для кількох графств (унітарних утворень), для одного графства та частини іншого тощо.

Фінансування діяльності місцевої поліції Великобританії здійснюється зі спеціального поліцейського фонду, який складається з двох основних частин: перша утворюється з прибутків, що отримують муніципалітети від збору місцевих податків, а також з деяких інших локальних джерел; інша (50% встановлених видатків) вноситься урядом. Виплата другої частини асигнувань здійснюється казначейством за поданням МВС й державного секретаря Шотландії, але за умови, що діяльність місцевої влади відповідає критерію ефективного поліцейського обслуговування, а також якщо надається у необхідних випадках допомога іншим поліцейським загонам. Іншою умовою надання матеріальної допомоги муніципалітетам є дотримання встановлених стандартів щодо утримання поліції, а також у своєчасних виплатах особовому складу [9, с. 64]. Підставою для скорочення фінансування місцевого поліцейського загону графства або міста може слугувати визнання роботи місцевої влади будь-якого району малоефективною або незадовільною.

Вважається, що дотації, які виділяються урядом Великобританії, дозволяють центральній владі впливати на муніципальну поліцію.

Основними одиницями територіального поділу в Іспанії є муніципії, провінції та автономні співтовариства. Відповідно до Конституції, всі ці

утворення користуються автономією при веденні своїх справ. Так, відповідно до п. 22 ч. 1 ст. 148 Конституції Іспанії „до відання автономних співтовариств може належати здійснення координації та виконання інших функцій, віднесених до місцевої поліції, у порядку, визначеному органічним законом” [10, с. 404].

Поліцейська система Іспанії складається з трьох рівнів, що співпадають з трьома рівнями адміністративного поділу відповідно до Конституції: 1) місцевого, 2) автономного та 3) центрального, які мають різні функції, але єдиною метою: охорона громадського порядку та забезпечення громадської безпеки.

В Іспанії серед функцій місцевого самоврядування, які передбачені Законом про основи місцевого самоврядування 1985 р., муніципалітети, що мають понад 20 000 жителів, утримують пожежників і поліцію [11, с. 21]. Отже, фінансування муніципальної (місцевої) поліції здійснюється за рахунок місцевого бюджету, тобто є прерогативою мера або місцевої ради. Показовими у цьому аспекті є події 15 березня 2009 р., коли співробітники Національної поліції Іспанії вийшли на вулиці Мадриду з вимогою підвищити їм заробітну плату до рівня муніципальної поліції та поліції національних автономій – Каталонії та Країни басків, які отримують на 15-20% більше, оскільки фінансуються не з державного бюджету, а з муніципальних та регіональних бюджетів.

Закон Латвійської Республіки „Про поліцію” від 4 червня 1991 р. визначає поняття поліції, її завдання, принципи діяльності, місце в системі установ державного управління та самоврядування, обов'язки, права, структуру, компетенцію поліції, правовий захист, гарантії діяльності, відповідальність працівника поліції, порядок фінансування, матеріально-технічного забезпечення, а також питання нагляду та контролю за діяльністю поліції.

Відповідно до ст. 21 Закону „Про поліцію” працівником поліції самов-

рядкування є особа, яка займає встановлену самоврядування посаду в поліції та виконує встановлені даним законом обов'язки на адміністративній території відповідного самоврядування. У той же час ст. 37 закріплює, що “установи та підрозділи поліції самоврядування фінансуються за рахунок коштів самоврядувань, а їх матеріально-технічне забезпечення здійснюють установи самоврядувань та Міністерство внутрішніх справ Латвійської Республіки за рахунок коштів самоврядувань” [12].

Структуру поліції Латвійської Республіки складає: Державна поліція, Поліція безпеки та поліція самоврядування. Поліція самоврядування входить до складу відповідного самоврядування, але з питань організації співпрацює з Державною поліцією. Поліція самоврядування виконує свої повноваження у межах відповідної адміністративної території.

Як правоохоронний орган публічної влади поліція Республіки Молдова поділяється на державну та муніципальну.

Державна поліція виконує свої обов'язки на всій території республіки, муніципальна – на території відповідної адміністративної одиниці. Муніципальна поліція у своїй діяльності підпорядковується Міністерству внутрішніх справ та органам місцевого публічного управління.

Органи місцевого публічного управління спільно з міністром внутрішніх справ беруть участь у затвердженні організаційної структури та ліміту чисельного складу муніципальної поліції.

Контроль за діяльністю муніципальної поліції здійснюють органи місцевого публічного управління [13].

Як зазначалося вище, муніципальна поліція – це поліцейське формування, яке створюється органами місцевого самоврядування за рахунок місцевих бюджетів. Однак, у деяких країнах передбачені й державні бюджетні асигнування, що виділяються на утримання муніципальної поліції.

Безперечно, що економічне становище країни суттєво впливає на можливість такої підтримки.

На нашу думку, з урахуванням джерел фінансування муніципальної поліції, можна виділити три способи фінансування організації та діяльності муніципальної поліції у зарубіжних країнах: 1) фінансування здійснюється із державного бюджету (Нідерланди, Російська Федерація); 2) фінансування здійснюється виключно органами місцевого самоврядування (Франція); 3) змішаний спосіб фінансування, який передбачає функціонування за рахунок місцевого бюджету та дотацій із загальнодержавного бюджету (Великобританія).

Досить часто органи місцевого самоврядування потребують допомоги з боку держави щодо фінансування діяльності муніципальної поліції. Разом із тим постає питання, яким чином і за які кошти місцеве самоврядування має здійснювати це фінансування.

Розкриваючи питання матеріально-фінансового забезпечення організації та діяльності муніципальної поліції у зарубіжних країнах, на нашу думку, особливу увагу слід приділити питанню наповнення місцевих бюджетів.

Із ростом масштабів місцевого господарювання, безумовно ускладнюються й функції місцевої влади та відбувається підвищення ролі і впливу місцевих органів влади. Структура місцевих фінансів визначається державним устроєм та відповідним адміністративним поділом держави. Місцеві фінанси або фінанси місцевих органів управління є важливою ланкою фінансової системи розвинених зарубіжних країн. На місцеві фінанси припадає значна частина фінансових ресурсів цих країн: у США, ФРН та Японії – 50-60%; у Великобританії та Франції – більш ніж 30%. Місцеві фінанси представляють собою систему економічних відносин, за допомогою яких місцеві органи управління розподіляють, перерозподіляють та використовують

прибуток відповідно до покладених на них функцій [14].

Відповідно до конституцій та законів, місцеві органи влади ведуть власне бюджетне господарство самостійно та незалежно, тобто несуть відповідальність за планування та виконання своїх бюджетів, а також здійснюють контроль за цими процесами.

Головною ланкою місцевих фінансів є місцевий бюджет, що включає основні прибутки та видатки місцевих органів влади. У США до них належать бюджети штатів, графств, муніципалітетів, тауншипів; у Франції – регіонів, департаментів, округів, комун; у Німеччині – земель, повітів, міст, громад; у Великобританії – графств, округів; в Італії – областей, провінцій, комун; в Японії – префектур та муніципалітетів [15, с. 6].

Світова практика свідчить, що значну частину фінансової основи місцевого самоврядування обов'язково складають місцеві податки та збори [16, с. 107]. Тому, основним завданням місцевих податків є наповнення доходної частини місцевих бюджетів, які в повному обсязі надходять у розпорядження відповідних територій [17, с. 121].

Місцеві податки і збори мають низку загальних ознак, а саме: 1) використання надходжень від цих платежів для фінансування місцевих потреб у межах території, підвідомчої відповідним органам місцевого самоврядування; 2) зарахування їх до місцевих бюджетів; 3) віднесення організації, запровадження та стягнення цих платежів до компетенції органів місцевого самоврядування та податкових органів; 4) збір і використання платежів як складової частини доходів місцевих бюджетів перебуває також під контролем органів місцевого самоврядування; 5) наявність у органів місцевого самоврядування ширшої компетенції у правовому регулюванні місцевих податків і зборів порівняно з податковими платежами інших рівнів [18, с. 107-108].

У зарубіжних країнах прийнято розрізняти дві групи місцевих податків: 1) власні податки (місцеві податки у прямому значенні), які запроваджуються і стягуються у межах даної адміністративної одиниці й повністю надходять до місцевих бюджетів; 2) загальні податки, які передбачаються державним бюджетом на користь місцевих органів. Ставки цих податків встановлюються державою та не можуть бути змінені на місцевому рівні. Прикладами є: прибутковий податок у Німеччині, надходження від якого розподіляються між федерацією, землями та громадами; відрахування від прибуткового податку у США; відрахування від прибуткового податку і ПДВ у Франції [19, с. 200; 17, с. 122-123]. Також існує поділ місцевих податків на прямі (включають, наприклад, податок на прибуток (доходи) юридичних і фізичних осіб, земельний податок) та непрямі (включають податок з продажу, акцизи на паливо, тютюн, алкогольні напої тощо). Також існує досить різноманітна група так званих інших податків (податкові збори з видовищ, власників собак, зайняття торгівлею тощо), яка, зазвичай, не має істотного фінансового значення у місцевих бюджетах країн Заходу [17, с. 121-122].

Європейська модель місцевого бюджету ґрунтується на податках на майно та місцевих податках на прибуток. Податок на майно є основним джерелом доходів місцевих бюджетів США, Англії і Португалії. Однак за рахунок надходжень від податку на майно неможливо профінансувати всі місцеві видатки, тому у більшості країн він застосовується разом із прибутковим оподаткуванням. Так, у Франції, Австрії, Німеччині паралельно із земельним і майновим податками стягується також податок на промислову і комерційну діяльність підприємств, причому податкові ставки також встановлюються місцевими органами влади [20, с. 487]. За рахунок податків формується близько третини муніципальних фінансів.

Наприклад, у Франції існує чотири групи джерел наповнення місцевих бюджетів. По-перше, це доходи від муніципальної власності й місцевого господарства; по-друге, податкові надходження від юридичних та фізичних осіб і населення; по-третє, дотації; й по-четверте, спеціальні субсидії та кредити [21, с. 12].

У Німеччині важливою частиною видатків міст та громад є фінансування економічної та соціальної інфраструктури. Велика частка поточних витрат місцевих органів йде на утримання поліції. Прибуткова частина місцевих бюджетів може бути виконана двома способами. По-перше, держава відкриває місцевим органам джерела самофінансування. Вони мають право стягувати власні платежі (податки, збори, штрафи, мито), брати в обмеженій кількості кредити, а також отримувати прибутки від свого майна та комерційної діяльності. По-друге, за необхідності федеральний центр та землі беруть участь у фінансуванні громад [22].

Важливим джерелом доходів місцевих бюджетів є субсидії. Їх питома вага у прибутках місцевих бюджетів у різних країнах складає 20-40%. Субсидії поділяються на субсидії загального та цільового призначення.

Субсидії загального призначення (або дотації) надаються для покриття дефіциту місцевих бюджетів. Вони надають місцевим органам управління певну свободу у використанні коштів, мають меншу кількість регулюючих та обмежуючих варіантів використання ресурсів.

Субсидії цільового призначення (субвенції) надаються місцевим органам управління для фінансування певних програм або проектів. У Франції та Великобританії переважають дотації, Італії, ФРН, Японії – субвенції [14].

Так, наприклад, влада штатів у США бере участь у фінансуванні органів місцевого самоврядування, головним чином у формі дотацій та шляхом повернення їм частини податкових зборів штатів. Дотації за-

звичай призначені для конкретних програм, хоча більшість штатів також надає і нецільові дотації [23, с. 20].

Досить широко у зарубіжних країнах для фінансування муніципальної поліції використовуються й приватні пожертвування.

Від того, настільки стабільним і ефективним є процес формування і виконання бюджету, від наповненості дохідної частини бюджетів міст залежить розвиток соціальної сфери і міського господарства [11, с. 23].

Таким чином, доходи місцевих бюджетів формуються за рахунок місцевих податків та зборів, неподаткових прибутків, надходжень із вищестоящих бюджетів. Видатки на утримання муніципальної поліції, в окремих випадках, можуть складати до 40% місцевого бюджету.

Фінансова самодостатність передбачає можливість вирішення фінансових питань міської громади за рахунок ефективного використання наявних фінансових ресурсів: формування та використання коштів місцевих бюджетів, фінансування підприємств комунальної власності, залучення додаткових фінансових ресурсів, утримання муніципальної поліції. У разі, якщо муніципальні поліцейські органи залучаються до виконання будь-яких загальнонаціональних пріоритетів або програм, вони одержують фінансові дотації з державного бюджету.

Штатна чисельність муніципальної поліції і суми видатків на її утримання затверджуються місцевою адміністрацією, виходячи з криміногенної ситуації, особливостей території, складу населення, розміру бюджету та інших факторів [24, с. 54]. Забезпечення співробітників муніципальної поліції форменим одягом, емблемами, знаками розрізнення, посвідченнями, транспортними засобами та іншою технікою, необхідною для виконання обов'язків щодо забезпечення безпеки та охорони громадського порядку, здійснюється за рахунок місцевих бюджетів.

Проведений аналіз дає підстави зробити наступні висновки:

1. Створення муніципальної поліції передбачає забезпечення відповідних політичних, правових, економічних та організаційних умов для її належного функціонування. У загальнонаціональній поліцейській системі муніципальна поліція займає важливе місце, вона є однією із складових цієї системи, а тому її становище багато в чому є похідним від статусу поліції в цілому.

2. На нашу думку, одним з найсуттєвіших критеріїв, що визначають саму можливість створення й функціонування муніципальної поліції органами місцевого самоврядування зарубіжних країн є не тільки доцільність її існування як такої, але й наявність фінансових можливостей для її утримання. У даному аспекті досить важливим є як економічне становище країни в цілому, так і еконо-

мічний розвиток конкретного регіону чи місцевості. Необхідно зазначити, що зарубіжні країни бачать окрім фінансової економії ще й можливість вивільнити державних поліцейських для виконання більш складних завдань. Так, поділ поліції на загальнодержавну (федеральну) та муніципальну дозволить першій займатися розкриттям тяжких злочинів, що загрожують національній безпеці (вбивства державних та громадських діячів, торгівля людьми, організована злочинність, бандитизм, тероризм), тоді як муніципальна поліція займатиметься правопорушеннями на місцевому рівні.

3. Повноваження працівників муніципальної поліції обмежуються територією муніципального утворення, що обслуговується, і можуть бути розширені в особливих випадках тільки за рішенням центральної влади.

Список використаних джерел

1. *Кравченко В. В.* Муніципальне право України. Навчальний посібник / В. В. Кравченко, М. В. Пітцик. – К. : Атіка, 2003. – 672 с.
2. *Місьцеве самоврядування : оглядовий курс (навч. прогр. для працівників місц. самоврядування) / під заг. ред. М. В. Пітцика.* – К., 2006. – 174 с.
3. *Ярмиш О. Н.* Державне будівництво та місьцеве самоврядування в Україні / О. Н. Ярмиш, В. О. Серьогін. – Х. : НУВС, 2002. – 672 с.
4. *Калашников В. М.* Організаційно-правові засади місцевого управління і самоврядування у зарубіжних країнах : монографія / В. М. Калашников. – Д. : Пороги, 2009. – 387 с.
5. *Кац Э.* Местное самоуправление в США / Э. Кац // Вопросы демократии. Органы местного самоуправления в структуре демократической системы. Электронные журналы информационного агентства США. – Апрель 1999. – Том 4. – № 1. – С. 6-11.
6. *Матюхіна Н. П.* Муніципальна поліція : окремі сторінки минулого та сьогодення (зарубіжний досвід) [Електронний ресурс] / Н. П. Матюхіна // Форум права. – 2009. – № 3. – С. 431-435. – Режим доступу до журн. : <http://nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2009-3/index.htm>
7. *The Police in Great Britain.* – L., 1992. – 68 p.
8. *Огнева И. А.* Муниципальная полиция Великобритании в системе органов государства и регионального самоуправления / И. А. Огнева, Д. О. Ежевский // Современное право. – 2005. – № 11. – С. 75-79.
9. *Chandler J. A.* Local Government Today. Politics today. Third ed. UK, Manchester & New York. Manchester University press, 2001. – 194 p.
10. *Конституции государств Европейского Союза / под общ. ред. Л. А. Окунькова.* – М. : Издательская группа ИНФРА – М-НОРМА, 1997. – 816 с.

11. *Басс Д. Я.* Концептуальні основи та правові засади фінансової діяльності органів самоврядування великих міст у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. : Україна та європейський досвід / Д. Я. Басс // *Право і суспільство*. – 2009. – № 6. – С. 20-25.
12. *Закон Латвійської Республіки „О Полиции”* от 4 июня 1991 года (с послед. изменениями). [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://www.pravo.lv/likumi/49_zor.html
13. *Закон Молдовы „О полиции”* от 18 декабря 1990 г. № 416-ХІІ [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://lex.justice.md/viewdoc.php? action=view&view=doc&id=312894&lang=2>
14. *Понятие* финансовой системы государства и ее структура [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.globfin.ru/articles/ finsyst/finsyst.htm>
15. *Международные финансы* : учебное пособие / под общ. ред. И. Н. Жук. – Мн. : БГЭУ, 2001. – 149 с.
16. *Острович С. Е.* Місцеві податки і збори як фінансова основа місцевого самоврядування (вітчизняний і зарубіжний досвід) / С. Е. Острович // *Українсько-грецький міжнародний науковий юридичний журнал „Порівняльноправові дослідження”*. – 2009. – № 2. – С. 107-111.
17. *Музыка-Стефанчук О. А.* Фінансово-правова основа місцевого самоврядування в зарубіжних країнах : навч. посіб. / О. А. Музыка-Стефанчук. – К. : Правова єдність, 2009. – 224 с.
18. *Финансовое право* : учебник / отв. ред. Н. И. Химичева. – М. : Юристь, 1999. – 600 с.
19. *Анимица Е. Г.* Основы местного самоуправления / Е. Г. Анимица, А. Т. Тертышный. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 208 с.
20. *Река В. А.* Поліцейські органи деяких зарубіжних країн та порядок їх фінансування / В. А. Река // *Держава і право* : збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. – 2007. – Вип. 37. – С. 480-488.
21. *Синицина О. В.* Зарубежный опыт управления инновационной деятельностью в муниципальных образованиях / О. В. Синицина // *Известия Орловского ГТУ. Сер. „Социально-экономические и гуманитарные науки”*. – 2009. – № 2. – С. 11-15.
22. *Муниципальное самоуправление в Германии* [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://www.vsmsinfo.ru/files/13_04_10_msu_germ.doc
23. *Берман Д. Р.* Полномочия органов местного самоуправления в США / Дэвид Р. Берман // *Вопросы демократии. Органы местного самоуправления в структуре демократической системы. Электронные журналы информационного агентства США*. – Апрель 1999. – Том 4. – № 1. – С. 12-22.
24. *Климович І. С.* Організаційно-правові засади діяльності місцевої міліції / І. С. Климович // *Вісник Національної академії внутрішніх справ України*. – 2005. – № 6. – С. 51-56.

Гудзь Т. І. Основи організації та діяльності муніципальної поліції у зарубіжних країнах: територіальні й матеріально-фінансові аспекти.

В статті розглядаються територіальні й матеріально-фінансові основи організації та діяльності муніципальної поліції в зарубіжних країнах. Робиться висновок, що одним з найсуттєвіших критеріїв, що визначають можливість створення й функціонування муніципальної поліції органами місцевого самоврядування є наявність фінансових можливостей для її утримання. А повноваження працівників муніципальної поліції обмежуються територією муніципального утворення, що обслуговується, і можуть бути розширені в особливих випадках тільки за рішенням центральної влади.

Ключові слова: територіальна основа, матеріально-фінансова основа, поліція, муніципальна поліція, місцеве самоврядування, місцевий бюджет.

Гудзь Т. И. Основы организации и деятельности муниципальной полиции в зарубежных государствах: территориальные и материально-финансовые аспекты.

В статье рассматриваются территориальные и материально-финансовые основы организации и деятельности муниципальной полиции в зарубежных государствах. Делается вывод о том, что одним из важнейших критериев, которые определяют возможность создания и функционирования муниципальной полиции органами местного самоуправления является наличие финансовой возможности для их финансирования. А полномочия сотрудников муниципальной полиции ограничивается территорией муниципального образования, которое обслуживается, и могут быть расширены в отдельных случаях только по решению центральной власти.

Ключевые слова: территориальная основа, материально-финансовая основа, полиция, муниципальная полиция, местное самоуправление, местный бюджет.

Gudz T. Territorial, material and financial grounds of police activity organization in foreign countries.

Territorial, material and financial grounds of municipal police activity organization in foreign countries are researched in the article.

A conclusion is made that one of the major criteria which determine the possibility of local government to establish the municipal police, is to have the financial ability to finance them. Also, municipal police powers are limited to the territory of the municipality and can be extended in some cases only by the central government.

Key words: territorial ground, material and financial ground, municipal police, local government, local budget.